

Haazinoe | Jouw naam in de Torah

Het is bijna niet te geloven, maar één letter in het Torah-gedeelte van deze week laat zien dat er - ook voor jou en mij - altijd een mogelijkheid is om opnieuw te beginnen, om te veranderen. Hoe diep een mens ook gezonken is, hoe beestachtig hij zich ook gedragen heeft: er is altijd een kiertje van de deur open.

Het verbond tussen het Joodse volk en G-d is bij de berg Sinaï gesloten. Vóór zijn sterven legt Moshe de afspraken nog even op een rijtje: eerst in [Parashat Ki Tawo](#) en deze week nogmaals in poëzievorm in het tekstgedeelte van deze week, Parashat Haazinoe. De bijna volledige Parasha wordt gewijd aan dit gedicht dat Moshe voordraagt aan het volk.

Jezelf terugvinden

Volgens de overlevering kan iedereen zichzelf terugvinden in Parashat Haazinoe. Iedere man, vrouw of kind dat ooit geleefd heeft of zal leven - en elke gebeurtenis - is terug te vinden in deze Parasha.

Zo zien we wat er ooit gebeurde met een leerling van Nachamanides, de **Ramban**, **Rabbi Moshe Ben Nachman**. Deze grote Spaanse geleerde werd in Gerona (Spanje) in 1194 geboren en stierf in 1270 in Israël.

In de dertiende eeuw begon de sfeer in Spanje zeer onaangenaam te worden voor de Joden. De druk om zich te bekeren naar het christendom werd hoe langer hoe groter. In de veertiende eeuw kwam de inquisitie op volle gang wat resulteerde in de volledige verbanning van alle Joden uit Spanje in 1492. De keus was: bekering, verbanning of de brandstapel.

De Joodse weg verlaten

Terug naar de Ramban, een zeer grote geleerde, Talmoedist en arts. Een van zijn beste leerlingen was Reb Awner. Reb Awner was een genie maar de sfeer in Spanje was niet altijd even inspirerend. Hij bekeerde zich tot het christendom. Reb Awner werd een vooraanstaand persoon, bekend en beroemd. Vanuit zijn positie en hoedanigheid liet hij op een zekere Yom Kipoer zijn voormalige leraar naar zich toe komen. De Ramban besloot om aan zijn verzoek gehoor te geven.

Het was Grote Verzoendag en Reb Awner ging in aanwezigheid van zijn leraar een varken slachten, snijden, koken en eten. Vervolgens begon hij met zijn leraar te bespreken hoeveel overtredingen hij begaan had. De Ramban was van mening dat het er vier waren, maar Reb Awner opperde dat het er vijf waren.

De discussie ging heen en weer tussen vier en vijf. Redenen en verklaringen vlogen over tafel totdat de Ramban zijn leerling heel diep en scherp aankeek. Dit raakte

hem waardoor de discussie stopte. 'Vertel mij', zei de Ramban, 'Waarom heb je de Joodse weg verlaten?'

'Mijn meester, ik zal U vertellen waarom. Ooit gaf U les over Parashat Haazinoe, de voorlaatste Parasha van het vijfde boek van Mozes. U liet ons weten dat iedere persoon en elke gebeurtenis in geconcentreerde en verborgen vorm in Haazinoe terug te vinden is. Nu wist ik dat dat natuurlijk onmogelijk was. Dit was gewoon kolder en onzin. En als deze traditie niet klopte dan was de rest van het Jodendom ook niet waar. En dus heb ik de hele Joodse weg verlaten.'

De Ramban reageerde: 'Ik blijf er nog steeds bij dat alles en iedereen in Haazinoe terug te vinden is.'

'Laat mij zien waar ik, Awner te vinden ben.'

Laat het mij zien

'Prima', zei Reb Awner. 'Laat mij dan zien waar ik, Awner te vinden ben.' De Ramban ging in een hoek van de kamer om Hashem om hulp te vragen om deze moeilijke vraag te beantwoorden.

De Ramban citeerde hoofdstuk 32 vers 26:

אמַרְתִּי אֶפְאַיֵהֶם אֲשֶׁבִיתָהּ מֵאִנּוּשׁ זְכָרָם

'Ik zei ik zal hun eindigen, ik zal hun gedachtenis uit de mensheid doen verdwijnen.'

Neem de derde letter van elk woord uit dit vers en zet ze naast elkaar.

De naam Reb Awner, רי אבנר, komt tevoorschijn.

Reb Awner was zeer onder de indruk en veranderde van het ene uiterste naar het andere. Hij vroeg aan de Ramban hoe hij zijn weg terug naar het Jodendom kon vinden. Hoe kon hij zijn ziel redden? De Ramban liet hem zien dat het antwoord op zijn vraag in deze zelfde vers verborgen lag en verliet hem.

'Ik zei ik zal hun eindigen, ik zal hun gedachtenis uit de mensheid doen verdwijnen.'

Reb Awner begreep wat de bedoeling was. Hij ging op een schip zonder kapitein, matrozen of vaarinstrumenten. Hij verliet de haven, liet het schip zijn gang gaan en verdween op zee. Niemand heeft ooit meer wat van hem gehoord. *'Ik zal hun gedachtenis uit de mensheid doen verdwijnen.'*

Reb Awner

In 1981 vertelde de Lubavitcher Rebbe dit verhaal. Hij had het als kind van zijn leraar gehoord. Deze leraar wilde tonen hoe speciaal het gedeelte Haazinoe is.

Maar de Lubavitcher Rebbe ontdekte een opmerkelijk detail. Het verhaal wordt in meerdere bronnen genoemd, maar in iedere bron valt het volgende op: Awner wordt altijd Reb Awner genoemd. Hij krijgt een titel van Reb of terwijl rabbijn.

Deze titel laat een bepaalde status, aanzien en voornaamheid zien. Sinds wanneer verdient onze varkenseter deze titel? Waar heeft hij deze titulatuur en aanspreekvorm aan te danken? Heel simpel! Het is de Torah zelf die hem deze titel geeft. Kijk maar naar vers 26, de derde letter van het eerste woord is een ך, de eerste letter van het woord Rabbijn!

De Torah noemt hem niet Awner maar Reb Awner. Toch zien wij nergens dat Farao, Reb Farao genoemd wordt of Reb Haman of Reb Sancheriv... Waarom onze Reb Awner dan wel? Onze Reb Awner die zo brutaal was om al zijn zondes op Yom Kipoer in aanwezigheid van zijn leraar te begaan?!

'Reb Awner heeft de moed bij elkaar gebracht om zijn leven van het ene uiterste naar het andere te transformeren.'

Deze letter ך laat ons de kracht van terugkeer zien. Kennelijk is iedereen altijd in staat om te genezen en opnieuw te beginnen. Hoe diep een mens ook gezonken is, hoe beestachtig hij zich ook gedragen heeft, hoe brutaal hij ook geweest is, er blijft altijd nog één kiertje van de deur open.

Reb Awner heeft de moed bij elkaar gebracht om zijn leven van het ene uiterste naar het andere te transformeren. En deze kracht, dit potentieel dat hij naar buiten heeft weten te brengen is wat hem de titel Rabbijn heeft doen verdienen. Anderzijds is het de Torah die hem de kracht tot terugkeer heeft gegeven door hem **Reb** Awner te noemen.

Hemelse stem

Zo vinden wij ook in de Talmoed het verhaal van Reb Elazar ben Dordaya (Awoda Zara 17 A). Er was geen prostituee in de wereld die hij niet bezocht had. Eens hoorde hij dat een zekere dame in een verre stad een hele zak gouden munten voor haar diensten vroeg. Hij nam een tas vol goudstukken, en stak zeven rivieren over om haar te bereiken. Terwijl hij samen met haar was, blies zij lucht uit en zei: 'Net zoals deze lucht nooit binnen in mij terug zal komen zo zal de terugkeer van Reb Elazar ben Dordaya nooit geaccepteerd worden.'

Deze uitspraak schudde hem wakker. Hij begaf zich tussen de bergen en vroeg hun, om voor hem genade te vragen. De bergen weigerden. Vervolgens vroeg hij de hemel en de aarde en daarna de zon en de maan, maar niets hielp. Hij begreep dat het enkel in zijn eigen handen lag. Hij legde zijn hoofd tussen zijn knieën en huilde zo hard en zo veel van spijt en bitterheid dat zijn ziel uit zijn lichaam steeg.

Op dat moment kwam er een stem uit de hemel en zei: Rabbi Elazar ben Dordaya is klaar voor het leven van de toekomstige wereld. Rabbi Yehuda Hanasi huilde en verklaarde: Er zijn mensen die hun toekomstige wereld gedurende jaren aanschaffen en er zijn er die dit in één uur doen. Rabbi Yehuda Hanasi zei: Het is niet genoeg voor diegenen die terugkeren dat ze in de toekomstige wereld worden ontvangen, maar ze worden ook nog Reb genoemd.

Kracht van verandering

Dames en heren, Haazinoe laat ons met één letter zien, een ך, dat er altijd nog een deur open is. Terwijl iemand op het allerlaagst leeft en de ergste overtredingen aan het begaan is, wordt hij toch Rabbijn genoemd. Hij kan varkensvlees op Yom Kipoer eten en toch een titel krijgen.

Want de Torah en de Ramban geloofden in Reb Awner en in de kracht en het potentieel die hij binnen zich had om zijn weg terug te vinden. Daarom zien wij dat het woord voor opvoeden en geloven in het Hebreeuws soms hetzelfde is.

Zo vertelt Megilat Esther ons dat Mordechai Esther had opgevoed (Ester 7-2): ויהי אמן את הדסה היא אסתר

Het woord opvoeden אמן is hetzelfde woord als *geloven*; wil je succes boeken met je kinderen, je leerlingen en je andere relaties, dan zul je eerst in hun moeten geloven. Iemand die in jouw potentieel gelooft, die geeft jou de kracht om dat potentieel te gaan gebruiken en ontwikkelen. Het feit dat de Ramban zijn leerling reeds Reb noemde terwijl hij nog varkensvlees at, heeft Reb Awner de kracht en de moed gegeven om de stap terug naar het Jodendom te nemen.

De kracht van verandering is altijd aanwezig.
Aan ons om daarin te geloven, in onszelf en in anderen!

Shabbat Shalom!

Bracha Heintz

Gebaseerd op lessen en artikelen van Rav YY Jacobson. Laat het mij weten indien U deze artikelen niet wenst te ontvangen. Vragen en kritiek zijn ook zeer welkom!

Agenda oktober 5780:

Yom Kipoer:

Dinsdag 8 oktober 17:00 uur maaltijd. Aansluitend Kol Nidrei dienst met uitleg

Woensdag 9 oktober Yom Kipoer: 10 uur aanvang van de dienst

17 uur Middag gebed en Neila met uitleg, 20 uur Maaltijd. Aanmelden: www.chabadutrecht.nl

Helpt u mee om de continuïteit van deze artikelen te waarborgen? Door te sponsoren word je een actieve partner en steun je ook verdere activiteiten! Doneren kan hier op chabadutrecht.nl/doneren.

